

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

РІШЕННЯ

Від 18.11.2016 № 505
м. Вінниця

13 сесія 7 скликання

Про виконання Програми інноваційного розвитку муніципального управління на 2013-2016 роки та затвердження Програми інноваційного розвитку муніципального управління на 2017-2020 роки

Найвагомішим результатом виконання Програми інноваційного розвитку муніципального управління на 2013-2016 роки є розробка КП «Інститут розвитку міст» спільно з департаментом економіки і інвестицій Вінницької міської ради Стратегії розвитку міста «Вінниця-2020» та затвердження її на сесії міської ради 13 серпня 2013 року. В розробці документу взяло участь більше 200 фахівців, в тому числі й експертів міжнародних інституцій. Активну участь в обговоренні зайняла і громада міста – від городян надійшло багато пропозицій, майже половину з яких було враховано при корегуванні кінцевого варіанту Стратегії розвитку міста «Вінниця-2020». Високо оцінили Стратегію міста Цюріх (Швейцарія) та Кельце (Польща), які є давніми друзями й партнерами вінничан. Іноземні фахівці відзначили, що Стратегія містить невелику кількість пріоритетів, а цілі розписані логічно. Сам документ підкреслює орієнтацію Вінниці, як європейського міста, та його шлях до європейських стандартів. Місто отримало чітке бачення пріоритетів розвитку на найближчі часи, що зумовило сталий розвиток. Всі діючі програми розвитку були переглянуті а нові – розроблені у відповідності до стандартів Стратегії розвитку міста «Вінниця-2020».

Спеціалістами КП «Інститут розвитку міст» створено методологію для розробки стратегій комунальних підприємств міста. В квітні 2016 року відбувся семінар, на якому ця методологія була презентована керівникам комунальних підприємств міста.

КП «Інститут розвитку міст» спільно з департаментом правової політики та якості розробив «Програму сприяння розвитку інституцій громадянського суспільства на 2015-2017 роки». Вона пов'язана з

розширенням участі ІГС, розвитком потужностей ІГС і створенням нової міської ідентичності Вінниці. Програма спрямована на збільшення кількості ініціатив ІГС з розгляду суспільно-важливих проблем територіальної громади, внесення пропозицій щодо їх вирішення. Програма затверджена сесією міської ради 26 грудня 2014 р.

Інститут розвитку міст провів аналіз та розробив рекомендації щодо впровадження змін структури та функціональних обов'язків департаментів міської ради (департаменту комунальних ресурсів, департаменту архітектури, містобудування і кадастру та департаменту енергетики, транспорту і зв'язку).

Спільно з профільними департаментами міської ради реалізовано та продовжують впроваджуватись близько 20 міжнародних проектів. Найзнаковіші з яких:

- проект «Рациональне енергетичне планування в країнах Східної Європи та Південного Кавказу – до Угоди мерів – Молдова, Україна і Азербайджан» (грант Європейської комісії, спільно з UNEP/Організація Об'єднаних Націй з навколишнього середовища) (2012-2015 рр.);
- проект з енергоефективності в рамках Меморандуму про взаєморозуміння між Державним секретаріатом з економічних питань Швейцарської Конфедерації та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, виконавчим комітетом Вінницької міської ради, комунальним підприємством ВМР «Вінницяміськтеплоенерго». Підписано Меморандум щодо продовження проекту на 2015-2017 рр., в рамках якого розроблено проект «Розвиток велосипедної інфраструктури в м. Вінниці»;
- проект з просторового розвитку «Інтегрований розвиток міст в Україні», який реалізується Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та німецькою урядовою компанією «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH» (2015-2018 рр.);
- проект «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади (2015-2020 рр.).

Вінницька міська рада успішно пройшла сертифікацію за системою «Європейська енергетична відзнака» і стала першою в Україні, яка отримала таку нагороду 16 червня 2015 року.

За підсумками конкурсу «Відповідальне місто», проведеного Центром «Розвитку корпоративної соціальної відповідальності» за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні, Вінниця зі своїм проектом щодо впровадження заходів з енергозбереження для отримання

«Європейської енергетичної відзнаки» стала лідером серед українських міст в напрямку енергоефективності.

Спільно з профільними департаментами міської ради підготовані документи щодо отримання Почесного прапора Ради Європи. 5 вересня 2015 року, під час святкування Дня міста пані Едельтрауд Гаттерер, член Парламентської Асамблеї Ради Європи, урочисто вручила Почесний прапор керівництву міста.

Спільно з профільними департаментами підготована заявка на участь в конкурсі на «Гендерну відзнаку» від Швейцарської Конфедерації. 30 вересня 2015 року її вручили представники Швейцарського бюро співробітництва в Україні під час свого чергового робочого візиту до Вінниці.

Відбувався постійний моніторинг грантів, конкурсів та міжнародних проектів, до яких може долучитись Вінницька міська рада. Інститутом розвитку міст надані пропозиції департаментам міської ради щодо участі в 32 конкурсах, підготовані заявки для участі в 27 проектах і конкурсах (в тому числі спільно з ГО).

Створена в 2012 році сторінка <https://www.facebook.com/Інститут-розвитку-міст-Institute-of-Urban-Development-155627481150407> постійно оновлюється матеріалами щодо креативного підходу до вирішення проблем розвитку міст різних країн.

Триває наповнення сайту Вінницької міської ради на англійській мові.

В рамках програми розроблено дизайн оформлення, макети до біг-бордів, сітілайтів, афіш святкування Дня Незалежності, Дня міста та інших свят і подій. Також розроблено макети сувенірної та промо-продукції міської ради.

Протягом 2013-2016 рр. були організовані візити до Вінницької міської ради близько 180 закордонних делегацій (в тому числі на святкування Дня Європи і Дня міста). Організовано та проведено 37 міжнародних семінарів і конференцій.

Вінниця долучилась до розробки Стратегії територіальної співпраці м. Люблін (Польща), яка була презентована на Міжнародному Конгресі Східного Партнерства в жовтні 2014 р. Також на Конгресі відбулось підписання Декларації Територіальної Співпраці м. Люблін, до якого долучились 15 міст з 5 країн.

Підтримуються постійні зв'язки з містами-побратимами та містами-партнерами. Найбільш інтенсивне спілкування та обмін візитами відбувався з м. Кельце та м. Люблін (обміни стажуваннями, участь в спільних проектах: «Центр східних компетенцій – просування 25-річчя польського самоврядування», «Український самоврядно-громадський стандарт» в рамках Польсько-Канадської підтримки демократії та ін.).

Міста-побратими Бірмінгем (Алабама, США) та м. Кельце неодноразово надсилали гуманітарну допомогу, яку Вінницька міська рада передавала бійцям АТО та військовому госпіталю.

В 2015 р. відписано угоду про побратимство з м. Паневежис (Литва), а в 2016 р. – меморандум про співпрацю з м. Руставі (Грузія).

Керуючись пунктом 22 ч.1 ст. 26, ч. 1 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію директора КП «Інститут розвитку міст» про виконання «Програми інноваційного розвитку муніципального управління на 2013-2016 роки» взяти до відома.
2. Затвердити «Програму інноваційного розвитку муніципального управління на 2017-2020 роки» (далі – Програма) згідно з додатком.
3. Виконавчому комітету міської ради та департаменту фінансів міської ради при формуванні проекту бюджету міста на 2017-2020 роки передбачати кошти на реалізацію заходів Програми в межах реальних можливостей бюджету.
4. Надати право виконавчому комітету міської ради спільно з постійними комісіями міської ради вносити зміни та доповнення до Програми з подальшим затвердженням міською радою.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Вінницької міської ради з питань прав людини, законності, депутатської діяльності та етики (Ю. Зажирко).

Міський голова

С.Моргунов

«Програма інноваційного розвитку муніципального управління на 2017-2020 роки»

1. Передумови прийняття програми

В 2007 році, вперше в історії людства, кількість міського населення перевищила кількість сільського населення. Цей процес триває вже кілька десятиліть. У 1930-і роки лише 30% населення Землі проживало в містах, а сьогодні міських жителів вже 55%. Очікується, що до 2050 року близько двох третин населення проживатиме в міських районах.

70% українців, тобто абсолютна більшість, живе, працює і навчається у містах. Це означає, що майбутнє України тісно пов'язане з розвитком міст, особливо це актуально нині, коли процес децентралізації влади вже розпочався. Але що ми знаємо про наші і світові міста? Чому в одних українських містах комфортно жити, а в інших – ні? Чому всі їдуть у столицю? Чому, попри відмінну історію та особливості розвитку, наші міста часто схожі одне на одне? Від яких факторів це залежить? Розвитку чи занепаду промисловості, радянського містобудування, вдалого чи невдалого управління? А може, наявності чи відсутності культурних індустрій і комфортних громадських просторів? Як ми з вами можемо посприяти покращенню нашого міста на рівні двору чи району? Відповіді на всі ці питання покликані дати інноваційні методи міського самоврядування, застосування яких спрямоване на покращення якості життя у містах і сприяє перетворенню міст на комфортні простори для життя із активним громадянським суспільством.

В Україні існує давня традиція централізованого планування та регулювання місцевих або муніципальних питань з боку державної влади. В зв'язку з тим, що нинішній уряд України взяв на себе зобов'язання впроваджувати політику децентралізації та посиленого місцевого самоврядування, ця усталена традиція відходить в минуле, і на цьому тлі дуже важливо, аби влада в містах розуміла методи та стандарти сучасного розвитку міста та його управління і володіла певним набором інструментів, які забезпечують сталий розвиток міст так, як вони визначені в концепції комплексного або сталого міського розвитку. Хороше розуміння і застосування стандартів і процедур планування допоможе визначити пріоритети розвитку та інвестицій, забезпечить міцний, але здатний до адаптування каркас для прийняття рішень і, таким чином зробилять свій внесок у розподіл ресурсів, орієнтованих на потреби, у відповідності з інтересами і потребами громадян.

Програма інноваційного розвитку муніципального управління на 2017 – 2020 роки спрямована на удосконалення механізму управління містом із використанням концептуальних засад Європейської хартії про місцеве самоврядування та принципів інтегрованого розвитку, на пошук ефективних способів вирішення питань суспільного значення, залучення потенціалів міжнародних організацій та партнерів в інтересах підвищення конкурентоспроможності, та промоцію міста як в Україні, так і за її межами.

2. Стан справ

Протягом останніх десятиліть у світі відбулася суттєва трансформація потреб, інтересів, цінностей людини і спільнот людей, а також соціальних, економічних та управлінських відносин. Урбанізація, скорочення чисельності населення, віртуалізація більшості сфер життя, збільшення кількості проблем зі здоров'ям людей, стрімкий розвиток споживання, маргіналізація, песимізм, зменшення природних ресурсів, погіршення стану довкілля, розвиток сфери послуг як альтернативи промисловості, нестандартна конкуренція, нова інфраструктура, мережування – це лише деякі характеристики змін у сучасному світі, у т.ч. в Україні. При цьому загальними закономірностями суспільного розвитку є: динамізація усіх процесів, ускладнення і поява нових форм функціонування, інтеграція й конвергенція, непередбачуваність подій, нерівномірність розвитку систем, збільшення інформації тощо. В таких умовах результативність муніципального управління залежить від використання достатнього обсягу інноваційних форм і методів управління, адже старі методи вже малоефективні. Для України ця проблема ще більше актуалізується у зв'язку з "постмайданними" викликами, які вимагають негайної модернізації системи публічного управління для прискорення соціальних і економічних змін і задоволення потреб суспільства.

Інновації в муніципальному управлінні слід розглядати як нові форми і методи роботи органів місцевого самоврядування, нові управлінські технології, підходи та інструменти, які використовуються для розв'язання завдань, з одного боку, для удосконалення самої системи публічного управління, а з іншого, – для забезпечення суспільного розвитку. Ці інновації передбачають виявлення і використання прихованих потенціалів системи публічного управління та об'єктів її впливу на основі емпіричного досвіду і новітніх наукових досягнень.

Інновації та відкритість до змін є одним з 12 відомих принципів доброго врядування, відображених в Європейській Стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні, яка здобула підтримку на 15-й Європейській конференції міністрів, відповідальних за місцеве та регіональне управління (м. Валенсія, 15–16 жовтня 2007 р.) та була затверджена Комітетом Міністрів

Ради Європи у 2008 р. В Україні ж потреба інновацій в публічному управлінні, у т.ч. місцевому управлінні, досі не обумовлена жодним документом чи нормативно-правовим актом, хоча потреба в них є очевидною: існуючі суспільні проблеми, що стосуються всіх рівнів управління, не розв'язуються традиційними способами. Також існує дефіцит системних концептуальних розробок щодо умов появи, оцінювання ризиків і особливостей впровадження інновацій в державному і муніципальному управлінні. Отже, насамперед необхідні як наукові дослідження у цьому напрямі, так і декларація потреби в такого роду інноваціях у концептуальних документах щодо розвитку держави, її регіонів, районів, міст, сіл і селищ, а також секторів і галузей.

Суттєвою перешкодою на шляху розвитку інновацій в публічному управлінні є дефіцит інформації про відповідні практики. На сьогодні в Україні відсутня узагальнена інформація про інновації в місцевому самоврядуванні, проте останніми роками їх кількість збільшується. Переважно вони спричинені дефіцитом фінансів, потребою приваблення туристів та інвестицій, політичною конкуренцією.

Муніципальними фінансовими інструментами, які сприяють появі управлінських інновацій, є конкурси і гранти. У такий спосіб стимулюватимуться не тільки нові інноваційні підходи у сфері забезпечення розвитку сфер, галузей і територій, а й формуватиметься нова управлінська культура, що забезпечує передумови для неперервного підвищення ефективності. На сьогодні багато органів місцевого самоврядування України проводять конкурси ідей для розвитку своїх територій, беруть участь у конкурсах на отримання фінансування своїх проектів від донорських організацій, застосовують інноваційні рішення для розв'язання місцевих проблем. Ця практика свідчить про те, що для цих органів склалися умови, в яких вони мають стимули та/або мотивацію діяти по-новому.

Стан справ щодо впровадження інновацій муніципального управління відображають індикатори виконання Програми інноваційного розвитку муніципального управління в 2013-2016 роках відповідно до Стратегії розвитку «Вінниця-2020».

	Індикатор/рік	2013	2014	2015	2016
1.	Кількість спільних проектів з містами-партнерами на міжнародному рівні	2	2	3	4
2.	Кількість проектів з містами-партнерами в Україні, реалізованих спільно з міжнародними організаціями	2	2	3	4

3.	Кількість міжнародних мереж, до яких долучається місто в якості активного члена	2	2	3	3
4.	Кількість заходів, спрямованих на промоцію євроінтеграційних процесів	8	8	10	12

3. Правова база

Програма розроблена з урахуванням вимог Конституції України, Законом України «Про місцеве самоврядування», Європейської Хартії місцевого самоврядування, Лейпцизької хартії сталого європейського міста, Європейської стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні.

Програма узгоджена із пріоритетними напрямками, завданнями та заходами, затвердженими «Стратегією збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року» та Стратегією розвитку «Вінниця – 2020».

4. Фінансування програми

Джерелами фінансування програми є міський бюджет та інші джерела, які не заборонені чинним законодавством України.

5. Розробник та співвиконавці програми

Розробник та основний виконавець програми – КП «Інститут розвитку міст».

Співвиконавці – виконавчий комітет Вінницької міської ради, органи державної влади та місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення, Асоціація міст України та громад, інституції громадянського суспільства, міські комунальні підприємства, суб'єкти підприємницької діяльності, міжнародні фонди та організації, чия діяльність дозволена на території України.

6. Заходи програми

№ з/п	Захід	Терміни виконання
1.	Постійний моніторинг грантів українських і міжнародних фондів та організацій, а також регулярне інформування Вінницької міської ради та її виконавчих органів і структурних підрозділів про наявні можливості; методична	2017 – 2020 рр.

	підтримка і консультування під час участі міської ради в грантових конкурсах, міжнародних програмах та проектах.	
2.	Вивчення кращого досвіду управління містами України та світу і популяризація кращого досвіду розвитку сучасного міста через підтримку й інформаційне наповнення інтернет-сайту «Міста України» http://www.mista.in.ua та ведення сторінки у соціальній мережі Фейсбук «Інститут розвитку міст / Institute of Urban Development».	2017 – 2020 рр.
3.	Підтримка регулярної співпраці з містами-партнерами Вінниці та міжнародними організаціями, налагодження нових міжнародних зв'язків, обмін делегаціями з містами-побратимами, організація і супровід візитів міжнародних делегацій, переклад кореспонденції та документації в рамках цієї співпраці, усний переклад, аналіз та узагальнення результатів міжнародної співпраці Вінницької міської ради.	2017 – 2020 рр.
4.	Координація проектів, які реалізуються Вінницькою міською радою спільно з міжнародними організаціями та партнерами, зокрема, організаційна підтримка проведення заходів та підготовка інформаційних матеріалів, залучення представників експертних середовищ та інституцій громадянського суспільства.	2017 – 2020 рр.
5.	Організація та проведення семінарів і конференцій (в тому числі міжнародних) з питань муніципального управління, інтегрованого розвитку міста, урбаністики, енергоефективності, велосипедного руху, ефективних інфраструктурних рішень, механізмів взаємодії влади і громади тощо.	2017 – 2020 рр.
6.	Координація створення і сприяння розвитку платформи взаємодії Вінницької міської ради та громадськості на базі Центру розвитку інституцій громадянського суспільства, забезпечення роботи Центру.	2017 – 2020 рр.

7.	Консультативна та методологічна підтримка впровадження Стратегії розвитку «Вінниця-2020» і координація процесу підготовки до розробки Стратегії розвитку «Вінниця-2030».	2017 – 2020 рр.
8.	Промоція позитивного досвіду муніципального управління міста Вінниці та успішного впровадження Стратегії розвитку «Вінниця-2020», участь у конференціях і семінарах, партнерських мережах, а також підготовка інформаційних матеріалів про досягнення Вінницької міської ради.	2017 – 2020 рр.
9.	Розробка дизайну і макетів промо-продукції міста Вінниці, а також сувенірних і презентаційних матеріалів, пов'язаних з різними подіями, проектами, які реалізуються у Вінниці.	2017 – 2020 рр.
10.	Наповнення англійської сторінки офіційного сайту Вінницької міської ради http://www.vmr.gov.ua .	2017– 2020 рр.

7. Очікувані результати програми

Результатами реалізації програми буде:

- розширення співпраці з містами-партнерами та налагодження нових міжнародних зв'язків, збільшення кількості партнерів – міжнародних асоціацій та організацій, які займаються проблемами сталого розвитку міст;
- запровадження та виконання в місті Вінниця програм і міжнародних проектів, спрямованих на сталий розвиток із залученням українських та міжнародних організацій та експертів;
- поширення досвіду Вінниці та обміну кращими практиками з іншими містами; організація і проведення семінарів та конференцій з обміну досвідом, а також вивчення інноваційних підходів до вирішення проблем сталого розвитку міста;
- зростання привабливості та конкурентоспроможності Вінниці в порівнянні з іншими містами для різних цільових груп, суб'єктів регіонального, національного та міжнародного рівнів;
- економічне зростання та підвищення якості життя в місті в результаті розробки та впровадження Концепції інтегрованого розвитку міста Вінниці (в рамках проекту GIZ «Інтегрований розвиток міст в Україні» спільно з профільними департаментами та залученими ІГС).

Загалом результатом Програми буде реалізація комплексу напрямків діяльності, які створюють умови для підвищення конкурентоспроможності міста Вінниця в порівнянні з іншими містами України щодо людського капіталу та інвестиційного клімату на основі інноваційного розвитку муніципального управління, залучення кращого європейського досвіду в різних галузях сталого розвитку міста, участі громадянського суспільства в управлінні містом, урбаністичного розвитку та промоції здобутків та досягнень Вінниці на державному та міжнародному рівні.

8. Зв'язок зі Стратегією розвитку «Вінниця-2020»

Програма інноваційного розвитку муніципального управління на 2017-2020 роки відповідає Стратегічному пріоритету № 1 Стратегії розвитку «Вінниця-2020» «Формування сильної місцевої громади», а саме:

- Цілі 1 «Вінниця як місто з розвинутим громадянським суспільством»;
- Цілі 2 «Лідерство Вінниці у підвищенні ефективності та дієвості місцевого самоврядування»;
- Цілі 4 «Розширення зв'язків та співпраці на міжрегіональному та міжнародному рівнях».

Програма відповідає також Стратегічному пріоритету № 5 Стратегії розвитку «Вінниця-2020», «Збалансований просторовий розвиток», а саме:

- Цілі 1 «Документально зафіксований цілісний підхід до міського середовища»;
- Цілі 2 «Розвиток Вінниці як компактного міста»;
- Цілі 5 «Формування креативного міського середовища».

9. Показники моніторингу реалізації Програми

Результативність виконання Програми визначається за допомогою наступних показників (*ключових індикаторів*) до базового 2015 року:

	Індикатор (відповідно до Стратегії розвитку «Вінниця-2020»)/рік	2017	2018	2019	2020
1.	Кількість ІГС, включених у різні проекти, які реалізуються спільно з міською владою.	42	44	46	48
2.	Розроблені процедури та механізми розширення для участі ІГС і мешканців міста у реалізації функцій місцевого самоврядування.	1	1	1	1

3.	Проведена щорічна зустріч з ІГС.	1	1	1	1
4.	Розроблені перспективні пропозиції, пов'язані з розширенням кола повноважень місцевого самоврядування в різних сферах.	1	1	1	1
5.	Кількість спільних проектів з містами-партнерами на міжнародному рівні.	4	4	5	5
6.	Кількість проектів з містами-партнерами в Україні, реалізованих спільно з міжнародними організаціями.	4	4	5	5
7.	Кількість міжнародних мереж, до яких долучається місто в якості активного члена.	3	3	4	4
8.	Кількість заходів, спрямованих на промоцію євроінтеграційних процесів	12	14	16	18
9.	Кількість документів по плануванню просторового розвитку міста і конкретних проектів та дизайнерських рішень, підготовлених за участю громади	1	1	1	1
10.	Кількість проведених міжнародних семінарів та конференцій	14	15	16	17
11.	Реалізовані проекти насичення креативними елементами публічного простору	3	3	4	4

Міський голова

С.Моргунов

КП «Інститут розвитку міст»

Орленко Олена Владленівна

Заступник директора